

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravništvo naj se olagovljeno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 12. junija.

Če tudi evropski državniki kaj radi zagotavljajo, da evropski mir stoji na trdnih nogah, da se torej ni bati zanj, a vendar vsak najmanjši dogodek vzbudi velik strah, kakor bi se imela takoj začeti silna vojna. Tak strah sta vzbudila tudi dva dogodka v Peterburgu namreč zaroka velicega kneza Nikolaja s črnogorsko princesinjo Milico in pa napitnica carjeva črnogorskemu knezu. Ta dva dogodka sta tako oplašila nekatere kroge, da so na borzah kar začeli padati papirji sevede v prvi vrsti ruski, kakor bi bili pred veliko vojno. To je vendar čudno, vsaj vendar Rusija v majhnej Črnejgori ni dobila tako močne opore, da bi se sedaj upala evropski mir vreči s tečajev, če se ga poprej ni, ko je bila celo v prijateljstvu z mogočno Nemčijo.

Kaj je pa pač tako strašnega v teh dveh dogodkih, da se je zaradi njiju porabila toliko tiskarskega črnila in papirja, kajti več dni so baš Rusiji nasproti listi dan na dan prinašali dolge članke o teh dveh dogodkih; kaj tako strašnega, da evropski diplomati posebno nemški več nočij spati neso mogli? Car ruski je s tem odločno pokazal, da resno boče narediti konec politiki, katere se je držala Rusija celo stoletje, politike, katerej podstava je bilo prijateljstvo s Prusijo. Ta politika je Prusijo povzdignila do sedanje slave, drugače bi nikoli ne bila prišla na celo Nemčijo in do evropske slave. To politiko pa sedaj boče car jedenkrat za vselej opustiti in opreti se pred vsem na slovanski, zlasti na pravoslavni svet. Govori se že, da bode tudi bodoča carica Slavjanka, ne pa Nemka, kakor je bilo to že skoro v navadi v Rusiji. Sedanji car hoče torej vedno bolj oddaljiti Rusijo od Nemcev. Sam se je oženil z dansko princesinjo, sin njegov se bode pa že s slovansko. Jeden veličih knezov se ženi s črnogorsko, drugi z grško princesinjo in tako bode nehalo polagoma sorodstvo mej ruskim in nemškimi dvori, ki je bilo slovanskej politiki že marsikedaj na kvar. Vedno bolj si bodo veliki knezi iskali nevest v Črnejgori in na Grškem, pozneje tudi v Srbiji in Bolgariji, kadar bode v poslednji deželi kaka slovanska dinastija. Seveda tak ugoden prevarat je pač le tedaj pričakovati, ako bode sedanji car dolgo vladal, da se pri dvoru bolj utrdijo načela njegova. Sedaj mnogi dvorni krogi neso baje

prav zadovoljni, da je car tako popustil staro navoro in zmajujejo z ramami zaradi zaroke velikega kneza s princesinjo črnogorsko in nameravane zaroke carjeviča z drugo princesinjo črnogorsko. To je tudi verjetno, ker nemške princesinje, ki so se primožile v Rusijo, igrajo še močno ulogo. Toda odločnost sedanjega carja bode premagala te predsodke.

Ruski listi pripisujejo jako veliko važnost carjevi napitnici. Omenimo le, kaj piše „Svet“. Ta list, ki se odlikuje po zdravem slovanskem duhu pravi, da tu ne gre za kake zasobne politične obračune, temveč za potrjenje velike ideje vzajemnosti slovanske. Jedini za našem vladarjem slovanski vladar (slovanski kralj deček pač ne šteje) je z višine prestola bil nazvan jedinstvenim zanesljivim in vernim prijateljem Rusije. S tujimi državami nas lahko vežejo politični računi in gmotne koristi. Le slepci ne vidijo, na primer, da se sedanji interesi Rusije ujemajo z interesi Francije, ter zahtevajo, če ne formalne, pa faktično alijanco. Pa je še trajneja in vzvijeneja alianca. Zveza sorodnih narodov, kateri sestavljajo veliko duševno bratstvo. Ta zveza nas ne združuje le s Črnogoro in Srbijo, temveč tudi s Čehi, da celo z Bolgari in Poljaki; mi govorimo o masi narodovi, ne o posamičnih politikih. To zvezo označile so besede carjeve obrnjene na jednega slovanskih vodij, na vodjo naroda, pri katerem še ni nasprotja mej narodom in inteligencijo. V tem zmislu treba razumeti zgodovinsko napitnico, pravi ta ruski list in pristavlja, da se ne čudi, če je Nemci v tem zmislu razumeti ne marajo.

Rusija nastopila je torej pot odločne slovanske politike. To vidimo tudi v tem, da nemških baronov v pribaltijskih provincijah več tako ne gladi, kakor jih je dosedaj. Nemški državniki vidijo, da se na Rusijo ne morejo več zanašati, to jih jezi, to jim napravlja skrbi. Vsaj tudi ni prijetno pred seboj imeti sovražnika, za seboj pa državo, o katerej se le toliko ve, da se ravna le tako, kakor zahtevajo njene koristi, da je vsak dan mogoče, da začne vojno.

Ta napitnica je pa tem bolj zvodila nemške državnike, ker je nekak odgovor na ostentivni vsprem Italijanskega kralja v Berolinu. Proti Londonškemu dopisniku „N. Fr. Presse“ se je izjavil nek

diplomat, ki pozna intencije ruske politike, da je car le hotel pokazati, da se ne dá z nikakimi zvezami ostrašiti, da bi popustil svojo dosedano politiko. Glavno načelo ruske politike je, da Nemčija ne sme več kot zmagovalka v Pariz, kakor velevlasti ne puste Rusije v Carigrad. Car bode vse sile napel, da Nemci ne pridejo do Pariza. S tega stališča mora se presojevati napitnica ruskega carja.

Carska napitnica je torej vsekako naperjena proti Nemcem, to dobro vedo ob Sprevi. Najhuje je pa jim to, da je že njo tudi povedano, da Rusija hoče gledati, da se okrepča povsod slovanski svet in se tako pripravi za borbo z germanskim svetom, do katere bode prišlo prej ali slej. Ker moč slovanstva narašča, se Nemci boje, da podležejo v tej borbi in bode konec njih slave.

Sokolska slavnost v Novem Mestu.

(Dalje.)

Mej tem, ko so se te priprave vrstile v Novem Mestu, pa tudi ostala Dolenjska ni zaostajala. Povsod odpošiljala so se odposlanstva, ali pa delali potrebeni koraki za gostov v sprejem. V tem oziru se je posebno odlikovala proga, držeča iz Ljubljane čez Trebnje v glavno mesto Dolenjske in gostje Ljubljanski, vozeči se po tej črti, bili so povsod najsrneje v sprejeti, vse potovanje bilo je nepretrgana vrsta najlaskavejih znamenj narodne zavednosti in bratske ljubezni.

V soboto popoludne ob 3. uri odpeljali so se iz Ljubljane v kočijah Sokoli in „Slovensko delavsko pevsko društvo Slavec“, dočim je drugi oddelek odšel zvečer ob 6. in oziroma ob 8. uri, a slovenski biciklisti krenili deloma čez Krško deloma čez Žužemberk.

Že na Lavrici pozdravljale so potovalce razobešene trobojnica, isto tako bilo je v Škofiji. V Šmariji pričakovala nas je šolska mladina z zastavo in mlada deklica Cepudrova poklonila je s primernim nagovorom „Sokolu“ lep šopek. Ko je staresta Hribar zahvalil se na tem darilu, odpeljali smo se na Grosuplje, od koder nam je že zdaleč nasproti donelo strelenje s topiči, nam nasproti vihrale so trobojnice in cesarske zastave in kjer smo bili v g. Ko ščaka dobroznani krčmi izvrstno postreženi.

bila boljša prijatelja, kakor so ljudje. Ploska trpelila ni na sebi drugega, kakor Vavrišo. Imeli so sicer hlapca, a zasesti je ni smel nihče nego Vavriš.

Ko je prišel v leta, hotel je otec prodati Plosko na semnji, češ, da je poluslepa, da je brezzoba, da se jej podkove ne drže kopit. Vender je sin govoril za njo, misleč si pri tem: „Ti, Ploščica, pripelješ mi nevesto, če bi imelo biti le nekoliko korakov!“ In gladil jo je po čelu, po grivi, po šrstti, in Ploščica je gledala, kakor bi bila razumela in zarezgetala, kakor bi hotela reči: „Tu je najlepše, tu najmilejše“ Vavriš pa se je zdelen, da je vedno pogledaval tja, kjer je stal Květov dom. Danes pa je poveila glavo in piče se ni dotaknila, dasi ji jo je mladenec nasul v žleb nad mero.

V hiši Ouřadovi bilo je tiho, kakor bi se kdo pripravljal na zadnjo uro; mati ni spregovorila besede, družina je žlice le v juho pomakalaj, Vavriš pa niti h kosilu ni prišel. Šel je predpoludnem pogledat na polje, kako raste ozimina in kako odpevajo sveži, zeleni barvi črni ptiči, ker se približa zima in vse zakrije s svojo belo odejo.

(Dalje prih.)

LISTEK

Blôdne duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebízský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

IV.

(Dalje.)

Potem odšel je s trdimi koraki iz sobe. Za zaprežena konja na dvorišči se ni zmenil in rezgetanja njunega ni čul. — Ploska ozrla se je trikrat za njim; Vavriš pa danes ni imel za njo nobene besede, tem manj, da bi jo pogladil po razčesani grivi. — Imel je iti po drva v gozd in hote vprašati do katere poseke predvčeranjem pripovedoval mu je, da je gospod gozdar dovolil, da bi si izbrali v vsem najetem prostoru najlepši kup lesa.

Z dvorišča zavil je za gumna, sedel v venečo travo in se zagledal v levo na vrt Květovih. Jablane na njem bile so že skoro gole, na hruškah bilo je začrnelo listje in nad glavami jim otožne megle. Kake četrt ure odtod temneli so gozdje in nad njimi poletavale so vrane, kakor bi se hotele

poigravati z zamračenci. V gozdih pa se ni generila nobena veja; stari borovci moleli so v megle, kakor nezadovoljneži, črni ptiči pa so leteli dalje k vasi. Potem naleteli so se k drevesu nad glavo mladenčevu.

Vavriš hodil je na misel včerajšnji večer; bil je pri Květu, prikral se je tja z ostalo družino. Květ ga je sicer pozdravil, a pregovoril ni že njim nobene besede. Mladeneč sedel je v sobi v kot, odkjer je najbolje videl k ognjišču, ko pa je Světluska čitala, ni se niti dihni upal. Zdaj zdelo se je njegovi mladi glavi, da je zopet večer, da zopet sedi v oni sobi in da se njegove oči upirajo v druge dve, v uho pa da mu zveni glas, kakor sreberni kraguljčki, s katerimi ima knez Svarcenberk ovešene belce, kedar se vozi na saneh v snegu.

Konja zaprežena na dvoru rezgetala sta ne pretrgoma. Mladeneč dvignil se je, šel nazaj na dvorišče, odpregel konja, odvedel ja v hlev in zopet ni se zmenil za Plosko, kakor bi ne bila oni verni konj skoro jednak star že njim. Ko je začel hoditi v šolo, bila je Ploska ljubezna žrebica, sama odprla je dveri v vežo, Vavriš pa je imel vedno za njo shranjeno sladčico; potem rastla sta skupno in

Starodavna Višnjagora se je pri tej priliki posebno skazala. Mesto, pred malo leti še nasprotno, odločno je praznično opravo in pokazalo pristno narodno lice. Ves prostrani trg bil je v zastavah, vsaka hiša raz mestnega trga obesila je trobojnicu ali pa cesarsko zastavo, sredi pod lepim slavolokom pa so stale na jedni strani Višenjske krasotice, praznično oblečene, s pečami na glavi in s skelepenci okoli pasa, na drugi strani pa vrla požarna bramba, duhovščina, mestni zastop Višnjegore z g. županom Štepicem na čelu in gg. župani iz Drage, Dednega dola, Kriške vasi in Leskovce. V imenu mestnega odbora pozdravil je prišlece g. Štefan Pirnat, v imenu požarne brambe g. nadučitelj Škrbince, v imenu deklet iz Višnjegore in okolice pa gospodičina Nežika Turkova rekoč:

„Velecenjeni gospodje! V imenu vseh deklet iz Višnjegore in okolice Vas prav prijazno pozdravljam. Prosim vsprejmite zagotovilo našega posebnega in neomejenega spoštovanja.

Vrli junaški Sokoli! mili Slavci! potujte zdravi in veseli v glavno mesto solnčne Dolenjske! Tudi me hočemo se udeležiti v duhu lepe slavnosti. V zagotovilo tega blagovolite vsprejeti ta mali šopek, ki naj Vas velecenjeni gospodje na potu spominja, da tudi nam srce toplo bije za sveto slovansko reč in da tudi me hočemo ljubiti na veke mili naš slovenski narod.

Živili vrli Sokoli in mili Slavci! Slava!

Starosta g. Hribar zahvalil se je na vseh teh nagovorih v krepkih in iskrenih besedah, na kar so mej pokanjem topičev zaorili navdušeni živiočlinci, krasotice pa izletnike obdarile z duhetečimi šopki svežih cvetnic. Z Višenjskimi dostenjanstveniki in krasoticami bili smo potem vkupe v gostilni, žal, da le malo časa, ker smo morali dalje. Presrečen vsprejem v Višnjigori nam ostane nepozaben.

Bližajočim se Sv. Roku prihajala sta nam nasproti dva ognjegasca na čilih konjih in nas vodila k Sv. Roku, kjer je bil čez cesto razpet ličen slavolok z napisom „Živelj“, kjer je v vrstah stala uniformovana požarna bramba, vsa odlična gospoda iz Zatičine in mnogo občinstva in kjer nas je gospod načelnik požarne brambe v kratkih a jedernatih besedah pozdravil. Tudi tu bil je postanek le kratek, „Pod Gabrom“, kjer so tudi vihrale zastave in kjer bi bili gotovo izvrstno preskrbljeni pa se niti ustaviti nesmo utegnili.

Po 10. uri zvečer dospeli smo na vrh, od koder se cesta rebri proti Trebnjemu. Jedva smo se spustili nizdolu, zažgal se je ob cesti pripravljen škopnik in tako dalo znamenje že par ur čakajočim Trebanjem, da smo vender jedenkrat prišli. Znamenju odzvali so se takoj topiči in kmalu smo stali takraj Trebnjega pred posebno ukusnim z lampijoni okrašenim slavolokom, kjer nas je vsprejela požarna bramba z načelnikom g. Tomcem.

Ko se je oficijalni vsprejem završil, podali smo se v krčme, da se okrečamo in potem poiščemo prenočišča. Gospoda Trebanjska vsprejela nas je s pravo slovansko gostoljubnostjo in tako ljubeznivo skrbela za prenočišča, da smo bili vsi izvrstno shranjeni in da se jim prav iz srca zahvaljujemo na laškavem in gostoljubnem vsprejemu.

Počitek v Trebnjem ni bil dolg. Pred polnočjo ni prišel nihče v postelj, a ob 4. uri zjutraj spravila nas je budnica po konci. Ob 1/5. uri konakala sta „Sokol“ in „Slavec“ z zastavama na pokopališče. „Sokol“ položil je na grob prerano umršemu članu Skabernetu krasen venec. „Slavec“ je pa zapel dva lepa zabora. Po tem pjetet nem činu odpeljali smo se iz preprijetnega in z zastavami okrašenega Trebnjega in poslovili od gospodov, ki so nam izkazali toliko simpatij. Skozi Mirnopeč, kjer je stal slavolok z napisom „Nazdar“, pod njim pa požarna bramba, kjer pa ni bilo oficijalnega vsprejema, dospeli smo okoli 8. ure v Novo Mesto.

(Dalje pr.h.)

„Matica Slovenska“.

Letno poročilo tajnikovo o odborovem delovanju v dobi od 1. aprila 1888. do 31. maja 1889.

(Konec.)

Poročati mi je še o nekem odseku, ki je v nekaki zvezi z našim društvom; to je odsek za nabiranje in izdanje kraje pisnih imen. Omenjeni odsek ponovil se je pod pokroviteljstvom „Matice Slovenske“ iz l. 1876 po inicijativi odbornika prof. Pleteršnika in nekaterih drugih gospodov. Odsek ima 19 članov. Namen mu je, poskrbeti za to, da dobimo polagoma potreben, obširen „Slovenski kraje-

pisni slovar“ z bolj zanesljivimi imeni. Da ta name doseže, sestavil je odsek poseben poziv z vprašanji in ga razposlal na vse fare slovenskih pokrajin, deloma naravnost, deloma po zaupnih možeh in poverjenikih. Od 800 pozivov je doslej povoljno rešenih nekaj nad 100. Vsa pojasnila in sploh vse v tem delokrogu potrebitno oskrbljuje matičina pisanica. Delo je na znanstveni podlagi osnovano; želite bi mu bilo svoje dni tudi ugodnega konca.

Kopitarjeva zadava se je zaradi neugodnih občinskih razmer na Dunaji zopet zavlekla; treba bo čakati na poslednje ukrepe občinskega sveta dunajskega, v katerem sedaj močno prevladuje nekaka politična razburjenost proti Čehom in tudi proti Slovanom sploh.

Veledušni slovenski rodoljub, veletržec Grof na Reki, društveni ustanovnik, volil je več ustanov učeče se mladeži in določil pravico do podelitev teh ustanov po sebi, svojih sorodnikih in slovenskem deželnem zboru na četrtem mestu „Matica Slovenski“. Vsled tega prejelo je društvo pred kratkim potom visoke c. kr. vlade prepise dotičnih ustanovnih pisem.

Za društvo neumorno delavni predsednik „Matica slovenski“ bil je na Najvišjem mestu odlikovan z naslovom častnega kanonika. Vse slovensko razumništvo se je z odlikovancem odkrito srčno zveselilo te zasluzene odlike. Matični odbor mu je v posebni deputaciji čestital, povdarjajoč, da je v njegovi osebi poslavljena tudi Matica slovenska. Po želji več odbornikov bode to čestitka g. podpredsednika prof. Levca in odgovor predsednika tiskana v Letopisu in pridejan letnemu poročilu o odborovem delovanju. Večletni marljivi odbornik, prošt dr. Jarc, obhajal je lani 12. avgusta tu v Ljubljani pri sv. Jakobu zlato mašo. Odbor mu je o tej izredni priliki čestital pismeno in pozneje v seji še ustno. Decembra meseca lanskega leta čestitala je „Matica“ brzojavno vodji češkega naroda dr. Francu Lad. Riegru ob njegovi sedemdesetletnici.

Kakoo je pa ni nikjer sreče brez nesreče, tako tudi pri „Matici“. Odbor zgubil je v zadnji dobi dva odlična, neumorno delavna člana. Dne 16. septembra 1888. l. umrl je na ptujem v Pragi po kratki bolezni prof. Raič in bil tu pokopan 21. septembra. Njegovega častnega pogreba udeležila se je „Matica“ z vencem in po prav mnogobrojnih zastopnikih. Dne 20. aprila je na Dunaji umrl c. kr. vl. svetnik Matej Cigale. Tudi pri njegovem pogrebu bila je „Matica“ častno zastopana. Društvo zgubi že njima dva izvrstna, marljiva veščaka, ki sta bila vsigdar radovoljno pripravljena, delati na korist društva ter v spodbudo društvenikom. Bodite jima blag spomin!

Tudi v zadnji dobi se je zvršilo več slavnostij, katerih se je „Matica“ ali povabljeni ali pa tudi vsled lastnega nagiba dostojno udeležila. Da ne govorim o patriotskem prazniku dne 2. decembra, glede katerega je tekmovala najbolj Slovenija, kako bi ga najdostojnejše poslavila, glede katerega tudi naša „Matica“, kakor že omenjeno, nikakor ni zaostajala, omeniti mi je še več drugih, slovenskih in slovanskih, avstrijskih in izvenavstrijskih svečanostij. Dne 30. aprila 1888. l. vabilo je akademično društvo „Slovenija“ h Karadžičevemu večeru in od 20.—22. septembra slavili so v Belem gradu Vuk Karadžičev stoletnico; dne 14. novembra odkrili so v Celovci Einspielerjev spomenik; dne 5. decembra umrl je v Pragi sloveči učenjak, bivši minister itd. Josip Jireček, dne 22. marca pa podpredsednik „Matice Hrvatske“, sloveči pisatelj M. Jurkovič, in dr. O vseh teh prilikah se je naše društvo primerno odzvalo častni dolžnosti.

„Matica“ je v zadnji dobi podredovala po pokojnem c. kr. višjem sod. svetniku, dr. pl. Ernstu Lehmannu, tri juristične rokopise (njegovo lastno delo). Pred kratkim prejela je „Matica“ tudi dežarno volilo pokojnega kanonika Žuže v Laškem trgu, to je po odbitih pristojbinskih stroških svoto 89 gld. 50 kr.

Društvene razmere se od leta do leta vidno boljšajo. Za leto 1885. je plačalo 1131 letnikov, za 1886. l. 1198, za 1887 l. 1306, za 1888. l. 1431, za 1889 l. doslej sicer še le 820, vendar je upati, da se bode število letnikov tudi letos primerno zvečalo.

Število ustanovnikov se bistveno nič ne spremeni. Od prvega početka do danes imela je „Matica“ 562 ustanovnikov, izmej teh jih je nekoličko nad 200 pomrlo, krog 40 pa izstopilo. Poro-

čevalec je dobil nalog, da sestavi natančen imenik umrlih ustanovnikov, ki bo v letosnjem Letopisu primerno objavljen, da se na ta način prihodnjim rodovom ohrani spomin na nekdanje požrtvovalne rodoljube. Jednak zapisek, toda le z imeni in priimki v abecednem redu, pričela je objavljati „Matica Hrvatska v svojem „Izvještaju“ za l. 1887.

Skoro v nobenem letu ni izgubila Matica vsled smrti toliko ustanovnikov, kakor v zadnji dobi. Razen že goraj omenjenih dveh umrli so gg. L. Buerger, 14. jul. v Ljubljani; župnik Koder, 2. marca na Slapu; župnik Lajh, 9. januvarja pri Sv. Juriju; župnik Lesjak, 24. junija v Kostanjevici; ravnatelj Mažuranič, 18. decembra v Zagrebu; zasebnik A. Pirnat, 23. decembra v Ormoži; odvetnik dr. Fr. Pogaznik, 6. junija na Dunaji; zdravnik dr. Razpet, 26. aprila v Rudolfovem; odvetnik dr. Fr. Supantschitsch, 15. aprila v Ljubljani; c. kr. stotnik-auditor v p. Gašpar Sušnik, 29. julija v Predosljih; župnik J. Volčič, 10. novembra v Cerovljih; župnik A. Zarnik, 27. novembra v Naklem.

Njim vsem, kakor tudi pokojnim letnikom in društvenim prijateljem, umršim v zadnji društveni dobi, bodi časten spomin.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. junija.

Vest, da mislijo konservativni veleposestniki češki ponuditi še jedenkrat Nemcem kompromis, ni istinita. V soboto so konservativni veleposestniki imeli shod v Pragi in so postavili kandidate za bodoče deželnozborske volitve. Pri tem shodu so res nekateri svetovali, da bi se še jedenkrat ponudil nemškim veleposestnikom kompromis, toda večina se je izrekla, da to ne kaže, ko so prvi kompromis jednoglasno zavrnili. Posebno knez Schwarzenberg se je odločno izrekel proti temu, da bi se liberalnim veleposestnikom še ponujal kompromis.

V Galiciji bode letos volilna borba precej huda. Demokratje neso postavili kandidatov le v mestih, ampak tudi v kmetskih občinah. Za kandidate v kmetskih občinah izbrali so si kmete, ker temi imajo največ upanja, da zmagoajo. Letos sicer še ni upanja, da bi demokratje v zvezi z Rusini dobili večino, ker ima „žlahta“ povsod velik upliv in jo podpirajo tudi židje, a če se bode gibanje, ki se je začelo, nadaljevalo, je pa vendar mogoče, da ji demokratje izvijejo vodstvo deželnih zadev s časom iz rok.

Vnajme države.

Srbška naprednjaška stranka in še neki drugi elementi, ki delajo za kralja Milana, bili bi radi napravili razpor mej vlado in regentstvom, pa se jim ni posrečilo. Regenti in ministri se strinjajo v vseh glavnih vprašanjih. Kaka manjša nasprotja se pa že poravnajo. Jedna največjih težav, to je cerkveno vprašanje, je že rešeno. Prihodnji skupščini bode še učni minister predložil zakon, s katerim se bodo razveljavili zakoni, nasprotujoči cerkvi, kateri so se izdali za naprednjaških vlad, zaradi katerih je bil metropolit Mihajl dal demisijo svojo. Tako bode narejeni stalen red mej državo in cerkvijo. — Kralja Milana je baje kaj nemilo dirnulo, da je metropolit Mihajl se povrnil in prevzel vodstvo cerkve. Zaradi tega je načrt potovanja premenil. Iz Carigrada pojde naravnost v Pariz in ne bude nič pohodil Belegagrada. Spoznal je torej, da je on popolnem nepotreben v Srbiji. Kraljica Natalija se tudi vrne v Srbijo in nastani v Belegradu, kakor hitro bode skupščina premenila cerkvene zakone. Potem bode metropolit Mihajl najbrž razveljavil ločitev zakona. Kraljica bode gotovo potem se mnogo brigala za odgojo svojega sinu ter se tudi zanimala za vladanje. V kratkem se zna prigoditi, da bodeta prava regenta le kraljica in metropolit Mihajl, sedanji regenti bodo pa imeli le naslove regentov. To so zahtevali ruski listi, ko je bil odstopil Milan in sedaj kaže, da se bode uresničilo. — Zagovaranje zaprtega Garašanina prevzel je Piročanac.

Vinarstvo in trgovina z vinom se v Rusiji hitro širita. V južnej Rusiji se je osnovalo delniško društvo z delniško glavnico 600.000 rubljev za trgovino s prirodnim ruskim vinom. Društvo bode pokupovalo vino od vinogradnikov in prodajalo v druge kraje Rusije. Delnice pokupili so največ posestniki velikih vinogradov, kateri se za to podjetje zanimalo. Pričakovati je, da bode društvo imelo uspeh. Velike zaloge bode imelo v Odesi, Harkovu, Moskvi in Peterburgu.

Armenske zadeve napravljajo velike skrbi turške vladi. Carigradski listi pa tudi morajo biti kaj pozorni, kadar pišejo o tej zadevi. „Levant Herald“ bode baje zelo kaznovan, ker je objavil kako oster članek o armeniskih zadevah. Dva druga lista sta pa za nekaj časa ustavljeni, ker sta objavila nekatere stvari glede Armenije, o katerih se je že zelo, da ostanejo tajne. Vlada neki namerava v Armenijo poslati dva uradnika, da bodeta pozvedovala, kaj želi prebivalstvo.

Tudi Švica namerava omisliti si repetirke. Zvezni sovet bode še v tem zasedanju dovolil potreben kredit. Tudi manjše evropske države se torej ne morejo izogniti oboroževanju. To je pač dokaz negotovega evropskega položaja.

Šah perzijski prišel je v nedeljo v Berolin. Na kolodvoru ga je pozdravil cesar Viljem v navzočnosti mnogih princev, generalov in drugih dostopanstvenikov. Vsprejem bil je kaj slovesen in prijazen. Cesar je šaha objel in mu večkrat stisnil roko.

V Brasiliji je odstopilo konservativno ministerstvo in je poklicano liberalno na krmilo. Novemu ministerstvu je predsednik vicomt Europreto. Prejšnje vladi bila je zbornica izrekla nezaupnico in je zato odstopila, ker cesar ni hotel dovoliti, da bi se razpustil parlament.

Domače stvari.

— (Vollni shod v Ilirske Bistrici)

bode v nedeljo dne 16. junija t. l. ob 3. uri poludne v gosp. Jelovška gostilni; v Šent Petru pa isti dan ob 7. uri zvečer v gostilni gosp. župana J. Špilarja. K obilni udeležbi vabita gg. volilice

dr. J. Vošnjak, H. Kavčič.

— (Umrli) je binkoštno nedeljo opoludne g. Ivan Belec, župnijski upravitelj pri sv. Duhu pri Krškem, v 34. letu dobe svoje. Posvečen v mašnika 1879. l.; služboval je na Kočevskem, na Igri, v Žirih, v Belišči, naposled pa pri sv. Duhu. Pokojni Belec bavil se je mnogo z javnimi, posebno z narodno-gospodarskimi vprašanji, bil več let naš stalni in marljivi sotrudnik, pozneje pa pri konservativnem našem dnevniku. Kot dijak je mnogo občeval s pokojnim Jurčičem, ki ga je napotil, da se je začel učiti slovanskim jezikom in čitati razne slovanske časnike in tako položil temelj svojemu časnikarskemu delovanju. Rajni Belec je izvrsten duhovnik, marljiv in jako nadarjen pisatelj in povsod zelj član. Blag mu spomin!

— (Dnevni red učiteljske konferenca) za šolski okraj Ljubljanskega mesta, ki bode dné 11. julija 1889. leta ob 8. uri dopoludne v mestni dvorani pod predsedstvom g. c. kr. okrajnega šolskega nadzornika prof. Fr. Levca. 1. Dolocitev predsednikovega namestnika in volitev dveh zapisnikarjev. 2. Opazke c. kr. okrajnega šolskega nadzornika o nadzorovanih šolah. 3. Poročilo o deških ročnih delih. Poročevalc gospod učitelj in ces. kr. okrajni šolski nadzornik Andrej Žumer. 5. Izbor učnih knjig in beril za šolsko l. 1889/90. 5. Poročila kujičnega odbora o stanji in računu okrajne učiteljske knjižnice. 6. Nasveti o nakupu novih knjig za okrajno učiteljsko knjižnico, katere je najkasneje do 7. julija t. l. pismeno oglasiti pri knjižničnem odboru. 7. Volitev knjižnega odbora za šolsko leto 1889/90. 8. Volitev stalnega odbora okrajne učiteljske konferenca za šolsko l. 1889/90. 9. Samostalni nasveti, katere je najkasneje do 7. julija t. l. pismeno oglasiti pri stalnem odboru.

— (Iz Črnega Grabna) 11. junija: Pri današni volitvi volilnih mož v občini Št. Ožbolt izvoljenih 6 volilnih mož, ki bodo svoje glasove oddali g. J. Kersniku. Živio naš Stari poslanec!

— (Birmancev) bilo je pretekle praznike v Ljubljani 1144. Izmej teh bilo jih je iz Ljubljane 665, drugi z dežele, od koder jih je največ postal Mengš, to je 223.

— („Popotnik“) ima v 11. štev. nastopno vsebino: Učiteljstva slovenskega težnje o preosnovi osnovnošolskega zakona. — Prvo zborovanje „Zavez“ slovenskih učiteljskih društev v Ljubljani. — Marka Fabija Kvintilijana govorniški pouk. (Prof. Fr. Brežnik.) — Iz „Zavez slovenskih učiteljskih društev.“ — Dopisi. — Novice in razne stvari. — Natačaji.

— (Notici gledé Borovelj in častnega občanstva barona Schmied-Zabierowa) v št. 131. „Slov. Naroda“ je še dodati, da je šel deželni predsednik sam, to je v družbi s svojo prusko soprogo, po diplomo v Borovljie, in da je po njegovej želji bilo ondu vse tako prirejeno za njegov vsprejem, kakor si je sam želel, da bi se mogel potem v javnosti bolj šopiriti. On si je mislil, ako se mi izroči diploma v Celovci na mojem domu, mi ne bode kaj posebno hasnilo, zato naj hajdi sam po njo. Pripeljal se je baje v Borovljie kako napihnjeno ter se vedel, kakor pravi velikaš. Govori se celo, da si je v dolgih člankih v „Klagenfurterici“ sam kadil, kajti mnogo se je pisalo o njegovih izrednih zaslugah za puškarstvo v Borovljah, katere pa nam neso znane. To vse bilo

je le improvizovano, da bi se pokazalo, kako da je na Koroškem priljubljen in da bi se oslabela navorjanja gosp. dr. Ferjančiča.

— (Iz Šmarja pri Jelšah) se nam poča 11. junija: „Tamburaško glasbeno društvo“ iz Vukovara pod ravnanjem gosp. Josipa Ruppa ustavilo se je bilo na potovanju svojem na binkoštni ponedeljek pri nas ter nam napravilo izreden muzikalni užitek. Društvo šteje šest mož in ima tamburice v vseh veličinah. Najmanjša (kapelnikova) je močni kuhanici podobna, največa pa takšna ko naš bas. Kdor je slišal samo posamične tamburice, ne verjame, da se dajo na tem instrumentu izvrševati tudi najteže skladbe. Tamburaši igrali so ne samo narodne pesmi in jih spremljali s petjem, ampak tudi najumetnejše komade iz oper itd. Na hrvatskem svojem plakatu ima zapisano, da je to društvo koncertovalo „kod srebrnog pira Nj. veličanstva u dvorskoj operi, vsemoga u Parizu i u največim gradovima Njemačke“. Rojake svoje opozarjam na vrle Hrvate, da jih povsod vsprejmó z naudušenjem.

— (Porotno sodišče v Celovci) obsočilo je 28letno deklo Hemo Baumer, ker je svojo petletno hčer utopila, na smrt na vislicah.

Telegami „Slovenskemu Narodu“:

Litija 11. junija. Občine: Polšnjih, Križ, Gradišče, Šmartin, Litija izvole 19 mož za Jeretina.

Dunaj 12. junija. Cesar, ki se je včeraj odpeljal, dospel danes zjutraj v Monakovo. Na kolodvoru vsprejeli so ga Gisela, Leopold, vojvoda Ludovik, avstrijsko poslaništvo in policijski predsednik. Cesar nastanil se v Gizelelinem dvorci.

Dunaj 12. junija. Kneginja Evgenija Eszterhazy, rodom princesinja Croy, soproga dednega princa Pavla Eszterhazyja danes zjutraj umrla.

Praga 12. junija. Pri banketu dermatološkemu kongresu na čast profesor Pick napisal na avstrijskega cesarja, profesor Neumann, pa naglašajoč zvezo z Nemčijo, na nemškega cesarja. Napitnici vsprejeli se z velikim priznanjem.

Reka 12. junija. Črnogorski knez s hčerami semkaj dospel in se odpeljal na cesarskem jahtu „Greif“ v Kotor.

Carigrad 12. junija. Porta odpošlje komisijon na Kreto, ki ima poročati o tamošnjih političkih razmerah.

Razne vesti.

* (Požar.) Iz Levova se 10. t. m. javlja: Okrožno mesto Zbarac je skoraj popolnoma pogorelo. Več sto rodbin je brez strehe in kruha. Ognja popoludne še neso pogasili.

* (Ubežni odvetnik.) Odvetnik Ivan Kamplian v Aradu preskrbel si je ponarejen pečat okrajnega sodišča, ponaredil ž njim sodni odlok, prejel od tamošnjega davkarskega urada 2100 gld. ter pobegnil v Rumunijo.

* (Povodnji v Belgiji.) Iz Bruslja se 8. t. m. javlja, da je sedaj več odličnih mest v južni Belgiji, posebno pa Charleroi, pod vodo. Škoda ceni se na več milijonov goldinarjev. Doslej utonilo je tudi že mnogo ljudi.

* (Razstreleba.) Rottweilerska tovarna za izdelovanje smodnika razstrelila se je v vzduh, kakor se poroča 7. t. m. iz Hamburga. Dve osobi sta mrtvi, štiri pa teško ranjene.

* (Usmrtenje.) Zaradi obilnih roparskih umorov v smrt obsojena roparja Janko in Omer bila sta usmrtena 6. t. m. na dvorišči glavne ječe v Sofiji.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četr leta gld. 1.15.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:

8. junija: Otilija Bratkovič, delavka, 22 let za jetiko.
9. junija: Jozef Dovč, gostija, 73 let, za kroničnim katarom v črevih.

V vojaškej bolnici:

7. junija: Fran Vučajnik, nadtopničar, 23 let, vsled slučajnega pada v kosarni in poškodovanja možgan.

Tu je:

11. junija.

Pri Maliči: Brunner iz Kočevja. — Schönauer iz Gradea. — Perovtka iz Celovca. — Lumec iz Ljubljane. — Lach iz Gablonca. — Keiler z Dunaja. — Zsivojovics z Dunaja. — Ignac, Grauer z Dunaja. — Popp iz Gradca.

Pri Slovu: Spandler z Dunaja. — Molline iz Tržiča. — Preissecker z Dunaja. — Glaser z Dunaja. — Hayden iz Čabar. — Kriz z Čabar. — Hudovernik iz Kranja. — Hämerle iz Bregence. — Korab iz Prage. — Mutina iz Gorice. — Abeles iz Prage. — Bach z Dunaja. — Sans z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opažovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močnina v mm.
10. junija	7. zjutraj	731.1 mm.	20-8° C	sl. jz.	jas.	2-60 mm.
	2. popol.	731.5 mm.	27-8° C	sl. zah.	d. jas.	85-60 mm.
	9. zvečer	732.1 mm.	18-8° C	sl. zah.	jas.	dežja.
11. junija	7. zjutraj	732.8 mm.	23-8° C	sl. jz.	jas.	0-00 mm.
	2. popol.	732.4 mm.	27-6° C	sl. zah.	d. jas.	50-65 mm.
	9. zvečer	733.1 mm.	18-4° C	sl. zah.	jas.	50-65 mm.

Srednja temperatura 22.5° in 23.3°, za 4.2° in 5.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 11. junija t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	—	danesh
Papirna renta	gld. 85-30	—	gld. 85-20
Srebrna renta	—	85-65	—
Zlata renta	—	109-80	—
5% marčna renta	—	100-60	—
Akcije narodne banke	—	907-—	—
Kreditne akcije	—	305-75	—
London	—	119-10	—
Srebro	—	—	—
Napol.	—	9-47	—
C. kr. cekini	—	5-63	—
Nemške marke	—	58-20	—
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	135 gld.	kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100	175	50
Ogerska zlata renta 4%	—	102	20
Ogerska papirna renta 5%	—	36	65
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	104	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123	—
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	—	117	20
Kreditne srečke	—	100 gld.	184
Rudolfove srečke	—	10	50
Akcije anglo-avstr. banke	—	120	80
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	—	234	—

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.

2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.

3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovskih reformacij. — III. Dva prijatelja. — IV. Urban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlavska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.

4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojnine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.

5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški vélpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.

6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčeja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokor delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.

<

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenev. Preložil Ivan Gornik.
Mala 8°, 357 stranij. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Konji za vožnjo.

Podpisano c. kr. rudniško ravnateljstvo potrebuje (419—2)

2 ali 3

močne zdrave konje za vožnjo,

8—10 let stare in $15\frac{1}{2}$ —16 pestij visoke.

Dotične ponudbe, v katerih se morajo povedati svojstva in eventuelno napake konj, naj se pošljejo c. kr. rudniškemu ravnateljstvu v Idriji najpozneje do dne 20. junija.

Idrija, dne 6. junija 1889.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji.

1200 veder

izvrstnega črnega in belega vina

izvrstne kakovosti iz let 1886, 1887 in 1888

na posestvu barona Ožegovića v Gušterovci, zadnja pošta in železniška postaja Križevci na Hrvatskem (435—1)

proda se

Razglas.

Iz konkurne mase gospe Marije Alešovec bo se vse k taisti spadajoče blago, obstoječe iz perila, druga belega in raznega kratkega blaga ter prodajalnična oprava na očitni dražbi prodajala in se bode vršila ta razprodaja

dne 14. in 15. junija t. l.

v prodajalnici v Šelenburgovih ulicah št. 3.

(433—1)

Oskrbništvo konkurne mase.

Zaloga v Ljubljani pri vdovi gospoda Moritza Wagner-ja na Turjaškem trgu.

Ogljene kislina najbogatejša, najčistejša in najmočnejša alkalična slatina, izvrstna osvežilna piha, — po sknšnjah dobra pri kašli, vratnih boleznih, že- lodčem in mehurnem kataru.

Kraljevi vrelec
Kostrevnič pri Rogatci. Prodaja se v največ prodajalnicah mineralnih vod in specerijskega blaga ter delikates in se dobiva po slatinskem ravnateljstvu v Kostrevnici. Pošta Slatina pri Rogatci.

Zaloga v Ljubljani pri vdovi gospoda Moritza Wagner-ja na Turjaškem trgu. (335) (3)

Nekaj čisto novega v dijetetiki

je naravna, veliko v sebi imajoča, z oblastveno koncesijo z umetno, svobodno ogljenčevno kislino nasiščena, na novo v trgovino došla

Kostrevniška Rimska slatina pri Rogatci.

Srečno združenje prirode in umetnosti, neprekosljiva dijetetična piha, kakeršne še dosedaj ni bilo,

rudniško-slatinska sodna voda,

zdravejša, kakor tako imenovana v sifonih napolnjena, bolj se peneča, nego druge nahajajoče se mineralne vode.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah, prodajalnicah rudniških vod, pri trgovcih in direktno pri oskrbništvu Rimske slatine, pošta Rogatec-Slatina (na Stajerskem). (305—8)

JAKOB KURENT

v Lukovci pri Brdu

izdeluje iz najboljšega blaga in prodaja po nizki ceni vsakovrstne (356—9)

bele, zelene in ruje posteklene

lončene peči,
štredilno orodje i. t. d.

Odprto vsak dan od 9. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

Karola Gabriel-a

veliki svetovnoznan

PANOPITIKUM IN MUZEJ

v nalašč za to postavljeni, elegantnej razstavine lopi, velikej kacih 400 □ metrov

na cesarja Josipa trgu.

Mej mnogimi plastično gibljivimi podobami v naravnej velikosti in skupinami, modelovanimi od največjih in najslavnejših mojstrov, ima

PANOPITIKUM

Nj. Svetost papeža Leva XIII., sedečega na zlatem prestolu in dajočega blagoslov; pokorečo Magdaleno, mehanično gibljivo; Judito z glavo Holofernova, mojstersko delo mehanike; carja Aleksandra II. umirajočega, mehanično gibljivega.

Novo! Cesar Friderik III., cesar Viljem in knez Bismarck v naravnej velikosti; Indora, egiptsko zaklinjalca kač, non plus ultra mehanike; senzacijonalna velikanska prekrasna skupina: usmrtenje Marije Stuart (16 podob), de-

koracije in kostumi po tedanjem času; dalje humoristične skupine, slavne in glasovite osobe in več druga, kar je vredno, da se ogleda.

V MUZEJ (separatni oddelek)

je dovoljen ustrop le osobam, že polnivšim 20. letom.

Muzej obsega najnovejše iz območja anatomije.

Posebno zaslubi, da se naglaša:

Medicinsko telo, ki se razloži v štirideset delov, velja za najpopolnejše in najznanstvenejše delo te vrste; ta podoba se sem ter tja razloži v njene dele in gledalec znanstveno pojasni. Jako poučljivo za matere je upodobjenje otročjih bolezni: vratnica, ošpice, škarlatina in osepnice; nadalje prva pomoč ob nezgodah po prof. dr. Esmarchu itd. itd. Vsak tork in petek je anatomski separatni oddelok odprt le za ženske in tam ga neka dama znanstveno razlagata.

Ustropina v panoptikum:

15 kr., za otroke 10 kr., listki za odrasle, veljavni za vse oddelke, brez doplačila, 30 kr., za vojake do narednika 15 kr.

Zdržujem se vsakega hvalisanja, prepričajoč razsojevanje častitim obiskovalcem moje razstave.

Z velespoštvovanjem

(420—2)

KAROL GABRIEL, S. Meisel-a naslednik.

Le malo časa tukaj.

Najnovejše srečke!

Dne 15. junija t. l. bode žrebanje novo izdanih

Jó-Szív-srečk (društva Dobrega srca)

z glavnim dobitkom gld. 15.000

in priporočam torej tem povodom s takojšnjo pravico igranja pri uplačilu prvega obroka svojo najnovejšo kombinacijo srečk:

1 Jó-Szív-srečka	proti 19 mesečnim obrokom
1 srbska tobačna srečka	à gld. 1.50.
1 srečka zgradbe bazilike	8 žrebanj na leto.
2 Jó-Szív-srečki	proti 20 mesečnim obrokom
2 srbski tobačni srečki	à gld. 3.—.
1 italijanska srečka rudečega križa	12 žrebanj na leto.
1 srečka zgradbe bazilike	proti 22 mesečnim obrokom
3 Jó-Szív-srečke	à gld. 4.—.
3 srbske tobačne srečke	15 žrebanj na leto.
1 italijanska srečka rudečega križa	
1 ogerska srečka rudečega križa	
1 srečka zgradbe bazilike	

Letni dobitki vsake teh srečinskih kombinacij znašajo pol milijona gol-dinarjev na leto. Naročajo se zgoraj navedene kombinacije srečk najbolje po poštni nakaznici, na željo se naročbe izvrše tudi proti poštnemu povzetju prvega obroka. Prospekti drugih mojih srečinskih kombinacij, žrebalne listine in žrebalni kalender zastopan in franko.

Wiener Wechsler- und Lombard-Geschäft

A. GUTFELD

WIEN. Wipplingerstrasse 27. WIEN.

(Ustanovljeno leta 1870.)

(431—2)